

Vysoká škola logistiky o.p.s

**Logistika veřejných zakázek s
aplikacíou na železničnú dopravu**
(Bakalárska práca)

Přerov 2019

Patrícia Stanková

Vysoká škola
logistiky
o.p.s.

Zadání bakalářské práce

studentka	Patrícia Stanková
studijní program	Logistika
obor	Dopravní logistika

Vedoucí Katedry bakalářského studia Vám ve smyslu čl. 22 Studijního a zkušebního řádu Vysoké školy logistiky o.p.s. pro studium v bakalářském studijním programu určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu: **Logistika veřejných zakázek s aplikací na železniční dopravu**

Cíl práce:

Návrhy na optimalizaci procesu zakázek v železniční společnosti.

Zásady pro vypracování:

Využijte teoretických východisek oboru logistika. Čerpejte z literatury doporučené vedoucím práce a při zpracování práce postupujte v souladu s pokyny VŠLG a doporučeními vedoucího práce. Části práce využívající neveřejné informace uveďte v samostatné příloze.

Bakalářskou práci zpracujte v těchto bodech:

Osnova:

Úvod

1. Teorie procesu zakázek ve společnosti
2. Metodika analýzy procesu zakázek
3. Analýza současného stavu v železniční společnosti Slovensko
4. Návrh řešení nedostatků

Závěr

Rozsah práce: 35 – 40 normostran textu

Seznam odborné literatury:

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA. Smernica 2009/81/ES o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES. Úradný vestník EÚ L 2016, zväzok 52, s. 76. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2009:216:FULL&from=FR>

SLOVENSKÁ INOVAČNÁ A ENERGETICKÁ AGENTÚRA. Príručka k procesu verejného obstarávania. Bratislava: Slovenská agentúra životného prostredia, 2018. Dostupné také z: http://www.op-kzp.sk/wp-content/uploads/2018/02/Prirucka-k-procesu-VO_verzia-4.2.pdf

SLOVENSKO. Zákon č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In: Zbierka zákonov. Bratislava: Národná rada SR, 2015, 98/2015, číslo 357. Dostupné také z: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/357/>

KOLEKTÍV AUTOROV. Obstarávanie verejných prác, tovarov a služieb. Bratislava: ÚEOS – Komerčia a.s., 1994. ISBN 80-88765-04-8.

Vedoucí bakalárske práce:

doc. Ing. Michal Balog, CSc.

Datum zadání bakalárske práce:

31. 10. 2018

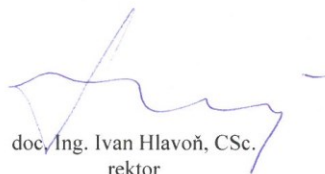
Datum odevzdání bakalárske práce:

4. 5. 2019

Přerov 31. 10. 2018

Ing. et Ing. Iveta Dočkalíková, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Ivan Hlavoň, CSc.
rektor

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a že jsem ji vypracovala samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a že jsem v práci neporušila autorská práva ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. o autorském právu, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Prohlašuji, že jsem byla také seznámena s tím, že se na mou bakalářskou práci plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zejména § 60 – školní dílo. Beru na vědomí, že Vysoká škola logistiky o.p.s. nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro pedagogické, vědecké a prezentační účely školy. Užiji-li svou bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat před tím o této skutečnosti Vysokou školu logistiky o.p.s. prorektora pro vzdělávání.

Prohlašuji, že jsem byla poučena o tom, že bakalářská práce je veřejná ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 47b. Taktéž dávám souhlas Vysoké škole logistiky o.p.s. ke zpřístupnění mnou zpracované bakalářské práce v její tištěné i elektronické verzi. Souhlasím s případným použitím této práce Vysokou školou logistiky o.p.s. pro pedagogické, vědecké a prezentační účely.

Prohlašuji, že odevzdaná tištěná verze bakalářské práce, elektronická verze na odevzdaném optickém médiu a verze nahraná do informačního systému jsou totožné.

V Přerově, dne 4. 5. 2019

.....

podpis

Pod'akovanie

Týmto by som sa chcela poďakovať vedúcemu mojej bakalárskej práce pánovi doc. Ing. Michalovi Balogovi, CSc., ktorý svojim prístupom, radami a skúsenosťami a odbornými znalosťami prispel k napísaniu tejto práce.

Anotácia

Témou bakalárskej práce je analýza obstarávania a jej význam a dopad v spoločnosti. Objasnená je charakteristika metodika analýzy procesu zákaziek, obstarávanie a jeho význam v spoločnosti, všetky činnosti súvisiace s procesom obstarávania a analýza obstarávania. Cieľ bakalárskej práce je zameraný na návrhy zlepšenia logistiky obstarávania s aplikáciou na železničnú dopravu a aplikovanie zlepšenia logistiky obstarávania do praxe.

Kľúčové slová

zákazky, nákup, obstarávanie, analýzy

Annotation

The topic of the bachelor thesis is the analysis of procurement and its importance and impact in the company. The characteristics of the order analysis process methodology, procurement and its importance in the company, all activities related to the procurement process and the procurement analysis are explained. The aim of the bachelor thesis is focused on suggestions of improvement of procurement logistics with application on railway transport and application of improvement of procurement logistics into practice.

Keywords

procurement, purchase, procurement, analysis

Abstrakt

Témou bakalárskej práce je analýza logistiky obstarávania a jej význam a dopad v spoločnosti. Práca je rozdelená do štyroch častí. V rámci prvej časti je objasnená teória procesu zákaziek a ich rozdelenie podľa predpokladanej hodnoty v spoločnosti, je vysvetlený plán obstarávania, približuje tvorbu zákaziek do plánu obstarávania. Približuje najčastejšie nedostatky pri realizácii obstarávania. Druhá časť bakalárskej práce je venovaná metodike analýzy procesu zákaziek, logistiky obstarávania, približuje všetky činnosti súvisiace s procesom obstarávania v spoločnosti. Ide o stratégiu, nákupu a tvorby zásob v podniku. Tretia časť bakalárskej práce je venovaná analýze súčasného stavu v spoločnosti a jeho dopad na obstarávanie a tým zabezpečenie prevádzkyschopnosti vozidiel. Štvrtá časť bakalárskej práce je zameraná na návrhy zlepšenia zadávania zákaziek a aplikovanie zlepšenia logistiky zadávania zákaziek do praxe.

Obsah

Úvod	10
1 Teória procesu zákaziek v spoločnosti.....	11
1.1 Proces zákaziek v spoločnosti.....	11
1.2 Plán obstarávania	14
1.3 Tvorba zákaziek do plánu obstarávania na základe CPV kódov.....	15
1.4 Rozdelenie zákaziek podľa predpokladanej hodnoty zákaziek.....	17
1.5 Najčastejšie nedostatky pri realizácii verejného obstarávania	19
2 Metodika analýzy procesu zákaziek.....	22
2.1 Rozdelenie zákaziek podľa finančných limitov	22
2.2 Zadávanie nadlimitných zákaziek	22
2.3 Zadávanie podlimitných zákaziek	23
2.3.1 Obchodná verejná súťaž.....	23
2.3.2 Prieskum trhu	23
2.3.3 Priamy nákup	24
2.4 Proces nákupu v spoločnosti	24
3 Analýza súčasného stavu v Železničnej spoločnosti.....	28
3.1 Stav zakontrahovaných položiek v spoločnosti	32
3.2 Rozloženie kontraktov podľa počtu položiek v kontrakte	34
3.3 Rozloženie zakontrahovaných položiek.....	36
3.4 Vplyv zásobovania na stav vozidiel spoločnosti.....	37
3.5 Stav zabezpečovania zákaziek v spoločnosti	38
3.5.1 Objektívny dôvod nedostatku náhradných dielov	38
3.5.2 Subjektívny dôvod nedostatku náhradných dielov.....	39
3.5.3 Percentuálny podiel odstavených vozidiel	39
4 Návrh riešenia nedostatkov a aplikácia zlepšenia logistiky zadávania zákaziek do praxe.....	41
Záver	46

Súpis bibliografických citácií.....	47
Zoznam skratiek a značiek.....	48
Terminológia	49
Zoznam ilustrácií a tabuliek	50

Úvod

Hlavným cieľom Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. (ďalej ZSSK, a.s.) je zabezpečenie prepravy cestujúcej verejnosti vlastnými koľajovými vozidlami, na ktorých si zabezpečuje opravy či už plánované alebo neplánované v značnej miere svojimi internými zamestnancami. Z toho dôvodu je potrebné zabezpečiť materiál potrebný na opravy do skladov spoločnosti. Zabezpečenie materiálu podlieha presnému stanoveniu zákaziek a samotnému obstarávaniu. Na stanovenie zákaziek je potrebné rozdelenie jednotlivých materiálov podľa konštrukčných celkov daných vozidiel, stanovenie počtu a nastavenie štandardných druhov tovarov na jednotlivé sklady spoločnosti. Obstarávací proces ako taký sa v spoločnosti riadi hlavne internou smernicou pre verejné obstarávanie.

Súčasnú portfóliu koľajových vozidiel spoločnosti je zložené vo väčšej miere zo starších typov vozidiel. Okrem starších typov spoločnosť vlastní nové motorové jednotky a elektrické poschodové jednotky. Použité jednotlivé diely v nových vozidlách sú prevažne od zahraničných dodávateľov, kde dodacie lehoty často presahujú 3 mesačnú dobu.

Z uvedeného sa ako hlavný cieľ bakalárskej práce stanovil: „Návrhy na optimalizáciu procesu zákaziek v Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s.“

1 Teória procesu zákaziek v spoločnosti

1.1 Proces zákaziek v spoločnosti

Proces nákupu v spoločnosti sa riadi internou smernicou o obstarávaní tovarov, služieb a stavebných prác. Stanovuje základné pravidlá pre jednotlivé postupy, výzvy pri zadávaní požadovaných tovarov, služieb, stavebných prác, koncesií a organizovaní súťaží návrhov.

Pri zadávaní zákaziek sa uplatňuje princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti, hospodárnosti a efektívnosti.

Administrátor verejného obstarávania (ďalej AVO) zodpovedá najmä za prípravu a koordináciu prípravy podkladov pre verejné obstarávanie (ďalej VO) a riadenie procesu realizácie VO v súlade s platnými právnymi predpismi a nariadeniami. Koordinuje vypracovanie potrebných dokumentov, zabezpečuje vypracovanie a podpisovania prezenčných listín zo zasadnutí komisií v procese obstarávania, objednávok v súlade s Podpisovým poriadkom ZSSK,

AVO je povinný zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania s dôrazom na preskúmateľnosť rozhodnutí prijatých vo všetkých fázach verejného obstarávania, bez ohľadu na použité prostriedky komunikácie. Na tento účel eviduje kompletnú dokumentáciu. Po ukončení zadávania zákazky, alebo súťaže návrhov skompletizuje dokumentáciu a zabezpečí jej archiváciu.

AVO spracováva návrh na menovanie komisií na základe návrhov odborových útvarov (ďalej OÚ).

Zabezpečuje koordináciu spracovania návrhu vysvetľovania v súčinnosti s vecným gestorom jednotlivých zákaziek. Vedie evidenciu záujemcov a predložených ponúk.

Vypracováva časti súťažných podkladov súvisiacich s procesom verejného obstarávania v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a koordinuje spracovanie celých súťažných podkladov v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní

AVO vypracováva nasledovné výstupné dokumenty:

- zápisnica z otvárania ponúk,
- zápisnica z vyhodnotenia splnenia podmienok účasti záujemcov alebo uchádzačov,
- zápisnica z vyhodnotenia ponúk,
- vedie evidenciu všetkých zákaziek, ktoré realizoval v kalendárnom roku

Po oznámení výsledku verejného obstarávania uchádzačom/navrhovateľom AVO prideli zmluve číslo kontraktu zo SAPu. Po podpise zmluvy administrátor zákazky v SAPE vloží zmluvu vrátane podpisov vo formáte pdf, dátum uzatvorenia zmluvy, hodnotu zmluvy bez opcie, aj keď ju zmluva umožňuje využiť.

Odborový útvar, ktorý predložil požiadavku na obstaranie, zodpovedá za opodstatnenosť obstarávania (nákupu), podrobný opis predmetu zákazky alebo zmluvného záväzku vrátane požadovaného množstva tovarov, resp. rozsahu služieb alebo stavebných prác.

Vecný gestor jednotlivej zákazky predkladá návrh zmluvy alebo rámcovej dohody ktorá bude výsledkom obstarávania, a kvalifikovane určuje predpokladanú hodnotu zákazky,

Vecný gestor určuje zodpovedných zamestnancov zo svojho OU za členov komisie na prípravu súťažných podkladov, na vyhodnotenie splnenia podmienok účasti a na vyhodnotenie ponúk

Vecný gestor spracováva návrh odpovede v rámci vysvetľovania, týkajúce sa opisu predmetu zákazky, technickú špecifikáciu pre dodávku tovarov a pre uskutočňovanie stavebných prác a zadania služby pre poskytovanie služieb.

Na rokovanie v prípade uplatnenia postupov v ktorých zákon o VO umožňuje rokovať so záujemcami / uchádzačmi, sú oprávnení členovia komisie na vyhodnotenie ponúk.

Vecný gestor v prípravnej fáze obstarávania predkladá požadované doklady, ktoré sú nevyhnutné na realizáciu predmetu zákazky a je ich potrebné zapracovať do podmienok verejného obstarávania.

Po predložení podrobného opisu predmetu zákazky, návrhu podmienok účasti, návrh kritérií na hodnotenie ponúk, administrátor zákazky spracuje prvotný návrh súťažných podkladov a zvolá komisiu na prípravu súťažných podkladov. V prípade, že zákazka nadväzuje na už v minulosti realizované obstarávanie, tak sa pri nastavení súťažných podkladov v novej zákazke bude vychádzať z už v minulosti uskutočneného verejného obstarávania.

Vecný gestor navrhuje predsedu komisie na prípravu súťažných podkladov. Na prvom stretnutí komisie sa dohodne harmonogram prípravy pre zákazku, v ktorom bude určený termín pre spracovanie finálneho znenia súťažných podkladov, ako aj termíny s čiastkovými úlohami potrebnými pre spracovanie súťažných podkladov. V nadväznosti na predpokladaný termín vyhlásenia súťaže sa zároveň spracuje aj harmonogram zákazky po predpokladaný dátum uzatvorenia zmluvy.

Pri tvorbe súťažných podkladov sa uplatňuje elektronické pripomienkovanie v zdieľanom úložisku. Ak je to potrebné zvolá sa rokovanie komisie. Komisiu zvolá predseda komisie alebo administrátor zákazky na podnet predsedu komisie alebo po dohode členov komisie. Z každého rokovania komisie na prípravu súťažných podkladov vyhotovuje AVO zápis, ktorý podpisuje predseda komisie. V zápise sú uvedení zúčastnení členovia komisie, závery a zoznam úloh, ktoré z rokovania vzišli. Úlohy sa prideľujú podľa OU, ktoré členovia komisie zastupujú. Predseda komisie usmerňuje činnosť komisie tak, aby komisia pracovala vecne, konštruktívne a efektívne. AVO usmerňuje činnosť Komisie v každom štádiu procesu VO a poučuje Komisiu o relevantných ustanoveniach zákona o VO s ohľadom na súladnosť postupu zadávania zákazky so zákonom o VO a/alebo pravidlami poskytovateľov prostriedkov z eurofondov (ak je to relevantné). Ak je potrebné nadefinovať požiadavky na predmet zákazky, za týmto účelom sa nezvoláva rokovanie komisie na prípravu súťažných podkladov, ale vecný gestor rieši požiadavky na predmet zákazky vo vlastnej kompetencii.

V prípade ak sa nezriaďuje komisia na prípravu súťažných podkladov tohto článku, vecný gestor predloží podrobný opis predmetu zákazky, návrh podmienok účasti, návrh kritérií na hodnotenie ponúk AVO. AVO vypracuje prvotný návrh súťažných podkladov, ktorý zasiela vecnému gestorovi na posúdenie. Ak má vecný gestor k návrhu dokumentov pripomienky, predloží ich v písomnej forme AVO na posúdenie. Vecný gestor zároveň predloží návrh zmluvy sprípomienkovaný v súlade s Podpisovým poriadkom ZSSK.

Predseda a členovia komisie sú ďalšou dôležitou súčasťou verejného obstarávania, ktorí zodpovedajú najmä za zachovávanie mlčanlivosti o obsahu súťažných podkladov, ktoré sú až do dňa, keď sa poskytnú záujemcom, obchodným tajomstvom spoločnosti. Posudzujú splnenie podmienok účasti uchádzačov alebo záujemcov na základe predložených dokladov.

Komisia zodpovedá za vyhodnotenie splnenia požiadaviek obstarávateľa súvisiacich s dodaním predmetu zákazky, zmluvných podmienok a požiadaviek na spôsob spracovania ceny. Komisia zodpovedá za vyhodnotenie ponúk podľa zverejnených kritérií a spôsobom určeným v súťažných podkladoch. [1]

1.2 Plán obstarávania

Proces zákaziek spoločnosti podlieha verejnému obstarávaniu na základe plánu obstarávania, ktorý je stanovený na už uskutočnených nákupoch z predchádzajúcim období. Plán obstarávania sa vypracováva vždy na konci kalendárneho roka na ďalší kalendárny rok, ktorý podlieha schvaľovaciemu procesu. Vzhľadom k tomu, že množstvo potrebných tovarov, alebo služieb je veľmi veľké a každý odborový útvar spoločnosti požaduje k svojej činnosti iný druh, jednotlivé zákazky do plánu obstarávania podľa druhu, predkladá každý odborový útvar samostatne formou predpísaného formuláru. Zoznam požadovaných zákaziek za celú spoločnosť sa zosumarizuje a následne sa predkladaná na schválenie predstavenstvu spoločnosti.

Plán obstarávania na príslušný rok sa vypracuje na základe požiadaviek odborových útvarov tak, aby sa mohol schváliť plán obstarávania na príslušný kalendárny rok na prvom zasadnutí príslušného roka.

Príslušné odborové útvary najneskôr do 30 novembra príslušného kalendárneho roka predkladajú požadované zákazky vrátane stručného opisu predmetu požiadavky (zákazky) pre nasledujúci kalendárny rok na základe písomnej výzvy, na základe ktorých sa plán obstarávania spracováva.

V priebehu kalendárneho roka je možné predkladať len mimoriadne požiadavky, prostredníctvom určeného informačného systému. Na základe predložených požiadaviek na zaradenie zákazky do plánu obstarávania jednotlivými odborovými útvarmi sa spracuje návrh plánu obstarávania.

Po vypracovaní návrhu plánu obstarávania sa tento návrh predkladá na vyjadrenie a odsúhlasenie použitia finančných prostriedkov. Len finančne kryté požiadavky môžu byť zaradené do plánu obstarávania.

Schválený plán obstarávania je záväzný pre všetky odborové útvary v spoločnosti.

Proces obstarávania zabezpečuje odborový útvar, ktorého prioritnou činnosťou je obstarávanie na základe požiadaviek jednotlivých odborových útvarov. Je zodpovedná za organizáciu, zabezpečenie a vykonanie procesu obstarávania, a to od časového plánu procesu až po oznámenie o výsledku obstarávania, podľa zákona o verejnom obstarávaní, a tejto smernice, za dodržanie zásad vrátane oprávnenia rozhodovať, aké postupy obstarávania sa použijú na uzatváranie zmlúv. [2]

1.3 Tvorba zákaziek do plánu obstarávania na základe CPV kódov

Každá jedna zákazka v pláne obstarávania je zložená zo skupiny tovarov alebo služieb podľa svojej podstaty použitia. Zákazka má pridelený CPV kód.

„CPV stanovuje samostatný klasifikačný systém pre verejné obstarávania, ktorý má za cieľ štandardizovanie referencií používaných obstarávateľmi a subjektmi na opis predmetu obstarávacích zmlúv.

CPV zahŕňa hlavný slovník pre určenie predmetu obstarávania, a doplnkový slovník na pridanie ďalších kvalitatívnych informácií. Hlavný slovník je založený na stromovej štruktúre zahŕňajúcej až 9 miestne kódy (8 miestny kód plus kontrolný kód) súvisiace so slovami, ktoré opisujú typ dodávky, prác alebo služieb, ktoré tvoria predmet obstarávania.

- Prvé dve miesta určujú oddelenia (XX000000-Y);
- Prvé tri miesta určujú skupiny (XXX00000-Y);
- Prvé štyri miesta určujú triedy (XXXX0000-Y);
- Prvých päť miest určuje kategórie (XXXXX000-Y);

Každá z posledných troch miest udáva väčší stupeň presnosti v rámci každej kategórie. Deviate miesto slúži na overenie predchádzajúcich miest. Doplnkový slovník môže byť použitý na rozšírenie opisu predmetu obstarávania. Položky sú tvorené z alfanumerického kódu s príslušnými slovami umožňujúcimi pridať ďalších podrobností súvisiacich so špecifickou povahou alebo poslaním nakúpených tovarov. Alfanaumerický kód pozostáva z:

- *prvého stupňa zahrňajúceho písmeno súvisiace s časťou;*
- *druhého stupňa zahrňajúceho štyri miesta, z ktorých prvé tri určujú pododdelenie a posledné je na účely overenia „ [3]*

Pri zadefinovaní jednotlivých tovarov do zákaziek sa prihliada na použitie konkrétneho tovaru v praxi. V prípade tovaru, ktorého nákup je potrebný na opravu vozidiel spoločnosti sa prihliada do akého konštrukčného celku je priradený.

Stanovuje sa predpokladaný počet nákupov a taktiež je určená predpokladaná hodnota zákazky na celé požadované obdobie nákupu.

Na základe predpokladanej hodnoty každej zákazky samostatne sa určuje, či sa jedná o podlimitnú zákazku alebo nadlimitnú zákazku.

Hodnota podlimitnej zákazky v spoločnosti sa upravuje internou smernicou a to do 443 000,00 € bez DPH.

V prípade, ak vzniká potreba vyhlásenia zákazky väčšej hodnoty ako 443 000,00 € bez DPH na požadované obdobie nákupu, zákazka sa člení do skupiny už nadlimitných zákaziek, kedy takéto obstarávanie podlieha zákonu o verejnom obstarávaní.

Obstarávanie prebieha cez elektronický nákupný systém iTender väčšinou dvojkolovo, kde prvé kolo je zadávacie a druhé je aukčné. Po ukončení obstarávania sa zakladajú v spoločnosti kontrakty v systéme Sap R/3, odkiaľ si jednotlivé sklady spoločnosti objednávajú tovar pre potrebu interných zákazníkov.

1.4 Rozdelenie zákaziek podľa predpokladanej hodnoty zákaziek

Pravidlá výpočtu predpokladanej hodnoty zákazky sú uvedené v § 6 zákona o verejnom obstarávaní. Pri stanovení predpokladanej hodnoty zákazky platí zákaz rozdelenia zákazky stanovený zákonom.

Predpokladaná hodnota zákazky sa určuje výpočtom ako cena bez dane z pridanej hodnoty. Spoločnosť určí predpokladanú hodnotu zákazky na základe vlastných finančných a účtovných údajov a informácií o zákazkách na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky. Ak spoločnosť nemá takéto údaje k dispozícii, určí predpokladanú hodnotu zákazky na základe údajov získaných informatívnym prieskumom trhu s požadovaným plnením alebo na základe údajov získaných iným vhodným spôsobom. Predpokladaná hodnota zákazky je platná v čase odoslania oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, alebo oznámenia použitého ako výzva na súťaž na uverejnenie; ak sa uverejnenie takého oznámenia nevyžaduje, predpokladaná hodnota je platná v čase začatia postupu zadávania zákazky.

Predpokladaná hodnota zákazky v prípade opakovaného plnenia sa určuje ako cena bez DPH a berie sa do úvahy celkové množstvo požadovaného tovaru, služieb, alebo stavebných prác za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roku alebo predchádzajúcich dvanástich (12) mesiacov, upravená o očakávané zmeny.

Predpokladaná hodnota zákazky je určená vo vyplnenom formulári na tento účel stanovený. Formulár na určenie predpokladanej hodnoty zákazky spracuje vecný gestor zákazky. Vypracovaný dokument schvaľuje vecný gestor. Uvedený formulár je súčasťou dokumentácie z verejného obstarávania zákazky, ktorej predpokladaná hodnota je rovná alebo vyššia ako 10 000 eur bez DPH. [4]

„Tab. 1.1 Nadlimitný, podlimitný, ZsNH postup závislí od PHZ a od pomeru spolufinancovania:“

<i>Platné pre osoby podľa § 8 ZVO</i>		<i>Príspevok viac ako 50 %</i>
<i>Nadlimitná zákazka</i>	<i>Tovary/ Služby</i>	$\geq 144\ 000\ \text{EUR}$
	<i>Práce</i>	$\geq 5\ 548\ 000\ \text{EUR}$
	<i>Služby (sociálne alebo iné osobitné – príloha č. 1 ZVO)</i>	$\geq 750\ 000\ \text{EUR}$
<i>Podlimitná zákazka – postup podľa § 108 ods. 1 písm. a) alebo b) ZVO12</i>	<i>Tovary/ Služby</i>	$\geq 40\ 000\ \text{EUR}$
	<i>Potraviny Potraviny12</i>	$\geq 80\ 000\ \text{EUR}$ $\geq 200\ 000\ \text{EUR}$
	<i>Práce</i>	$\geq 140\ 000\ \text{EUR}$
	<i>Služby (sociálne alebo iné osobitné – príloha č. 1 ZVO)</i>	$\geq 400\ 000\ \text{EUR}$
<i>Zákazky s nízkou hodnotou</i>	<i>Tovary/Služby/Práce</i>	<i>PHZ nižšia ako podlimitný limit</i>

Zdroj: [5]

1.5 Najčastejšie nedostatky pri realizácii verejného obstarávania

„ Na základe analýzy zistení z auditov, kontrol a certifikačných overení vykonaných jednotlivými orgánmi boli identifikované viaceré nedostatky, pričom výber z najčastejšie opakovaných je uvádzaný nasledovne:

Diskriminačné podmienky účasti stanovené v súťažných pokladoch alebo oznámení o vyhlásení VO - Porušenie pravidiel VO. Záujemcovia boli alebo mohli byť odradení od účasti v súťaži alebo podania ponúk z dôvodu diskriminačných podmienok účasti stanovených v oznámení alebo v súťažných podkladoch.

Nezákonné a/alebo diskriminačné kritéria na vyhodnotenie ponúk stanovené v súťažných pokladoch alebo oznámení o vyhlásení VO - Porušenie pravidiel VO. Záujemcovia boli alebo mohli byť odradení od účasti v súťaži alebo podania ponúk z dôvodu diskriminačných kritérií na vyhodnotenie ponúk stanovených v oznámení alebo v súťažných podkladoch

Vyhodnotenie ponúk v rozpore s oznámením o vyhlásení VO alebo výzvou na predkladanie ponúk - Počas vyhodnotenia neboli dodržané pravidlá pre splnenie podmienok účasti alebo uplatnenie kritérií na vyhodnocovanie ponúk definované v oznámení alebo v súťažných podkladoch, čo malo za následok vyhodnocovanie ponúk v rozpore s oznámením a súťažnými podkladmi

V zmluve s dodávateľom chýba povinnosť dodávateľa strpieť výkon kontroly a auditu - Prijímateľ neuviedol v súťažných podkladoch (v rámci návrhu obchodných podmienok) zmluvné ustanovenie týkajúce povinnosti dodávateľa strpieť výkon kontroly alebo auditu.

Nepreukázanie stanovenia alebo nesprávne určenie PHZ - Prijímateľ nepreukázal splnenie povinnosti určenej v § 6 ZVO lebo PHZ určil v rozpore s pravidlami na jej určenie.

Spájanie nesúvisiacich predmetov zákazky do jedného postupu VO bez možnosti predkladať ponuky na časti - Porušenie ZVO tým, že zákazka na dodanie tovaru v nadlimitnom finančnom objeme bola zahrnutá do podlimitnej zákazky na realizáciu stavebných prác, pričom dodávka predmetného tovaru nebola nevyhnutná k realizácii

týchto stavebných prác. Nedovolené spojenie nesúvisiacich tovarov alebo služieb do jedného postupu verejného obstarávania (pričom zákazka nie je rozdelená na časti), obmedzila hospodársku súťaž, čo malo za následok nízky počet predložených ponúk.

Nepredloženie zmluvy/ dodatku k zmluve na kontrolu poskytovateľovi pred jeho podpisom - Prijímateľ nepredložil zmluvu alebo dodatok k zmluve s úspešným uchádzačom na kontrolu poskytovateľovi podľa pravidiel určených poskytovateľom.

Prepojenosť medzi uchádzačmi a verejným obstarávateľom - Pri overovaní procesu VO bola zistená osobná prepojenosť medzi uchádzačmi a verejným obstarávateľom, resp. medzi uchádzačmi a spoločnosťami, ktoré pre verejného obstarávateľa externe zabezpečuje proces verejného obstarávania alebo prípravu projektu alebo jeho implementáciu.

Diskriminačný opis predmetu zákazky - Pri overovaní predmetu zákazky bol zistený diskriminačný opis predmetu zákazky z dôvodu uvádzania konkrétneho požadovaného výrobcu alebo konkrétnej požadovanej značky tovaru bez uvedenia možnosti dodať jeho ekvivalent

Nesúlady uzatvorenej zmluvy so súťažnými podkladmi a predloženou ponukou - Verejný obstarávateľ uzatvoril s úspešným uchádzačom zmluvu, ktorá nebola v súlade s návrhom zmluvy v súťažných podkladoch, resp. ktorá nebola v súlade s predloženou víťaznou ponukou. Rozdiely boli identifikované v lehote plnenia zmluvy, v zmluvnej cene, v predmete zmluvy a v identifikácii zhotoviteľa.

Nevykonanie základnej finančnej kontroly, resp. nedostatočný výkon základnej finančnej kontroly na úrovni prijímateľa - Kontrola zistila, že prijímateľ nevedel preukázať vykonanie základnej finančnej kontroly kontrolovaného VO v zmysle zákona o finančnej kontrole a audite.

Koordinovaný postup medzi uchádzačmi - Overovaním cenových ponúk jednotlivých uchádzačov v rámci VO boli zistené skutočnosti, ktoré zakladajú vážne podozrenia z koordinovaného postupu uchádzačov na základe identifikácie podobných znakov v predložených cenových ponukách. Jedná sa napr. o rovnakú štruktúru cenových ponúk, rovnaké chyby v cenových ponukách, či identifikovanie presných koeficientov, o ktoré sa jednotlivé sumy v cenových ponukách od seba odlišujú. Vo viacerých prípadoch je

taktiež podozrenie, že koordinovaný postup medzi uchádzačmi prebiehal v súčinnosti s verejným obstarávateľom.

Nedostatočná archivácia dokumentácie z VO v zmysle ZVO a zmluvy o poskytnutí NFP - Finančná kontrola na mieste preukázala, že prijímateľ nearchivoval dokumentáciu z VO v súlade so ZVO a v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP.

Uzavretie dodatku k zmluve s dodávateľom v rozpore so ZVO - Prijímateľ uzavrel dodatok k zmluve, ktorý mení zákazku tak, že uvedeným došlo k porušeniu § 18 ZVO.

Nesúlad informácií uvedených v oznámení o vyhlásení VO alebo vo výzve na predloženie ponuky a v súťažných podkladoch - Neuvedenie podmienky účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti v oznámení o vyhlásení VO, aj napriek skutočnosti, že bola požadovaná v súťažných podkladoch t.j. porušenie § 40 ods. 1 ZVO.

Nesprávny postup zadávania zákazky v zmysle platných finančných limitov - Verejný obstarávateľ nepostupoval pri vyhlásení VO so zohľadnením platných finančných limitov stanovených ZVO a zvolil nesprávny postup s cieľom vyhnúť sa prísnejšiemu postupu VO.

Nedostatočný opis predmetu zákazky - Verejný obstarávateľ neuviedol v oznámení o vyhlásení VO alebo vo výzve na predloženie ponuky a v súťažných podkladoch jednoznačne detailné požiadavky na rozsah, obsah a formu predmetu zákazky. Nedostatočný popis predmetu zákazky nezabezpečuje porovnateľnosť jednotlivých ponúk a komplikuje objektivitu pri vyhodnotení ponúk.“ [6]

2 Metodika analýzy procesu zákaziek

2.1 Rozdelenie zákaziek podľa finančných limitov

Zákazky sa členia podľa finančných limitov a sú rozdelené podľa predpokladanej hodnoty zákazky na:

- a) nadlimitné zákazky, pri ktorých je povinnosť postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní,
- b) zákazky zabezpečované obchodnou verejnou súťažou (ďalej OVS)
- c) zákazky zabezpečované prieskumom trhu [7]

2.2 Zadávanie nadlimitných zákaziek

Verejné obstarávanie (ďalej VO) zákaziek na dodanie tovarov, poskytnutie služieb na uskutočnenie stavebných prác, ktorých predpokladaná hodnota je rovná alebo vyššia ako prah hodnoty platný pre nadlimitnú zákazku, sa v podmienkach ZSSK uskutočňuje podľa Zákona o verejnom obstarávaní (Ďalej ZVO)

Postupy VO podľa zákona o verejnom obstarávaní sú:

- verejná súťaž,
- užšia súťaž,
- rokovacie konanie so zverejnením,
- súťažný dialóg,
- inovatívne partnerstvo,
- priame rokovacie konanie.

Verejná súťaž, užšia súťaž, rokovacie konanie so zverejnením, súťažný dialóg a inovatívne partnerstvo sú postupy, ktoré ZSSK vyhlasuje pre neobmedzený počet záujemcov. V postupoch užšia súťaž, rokovacie konanie so zverejnením, súťažný dialóg a inovatívne partnerstvo má ZSSK právo obmedziť počet záujemcov, ktorí budú vyzvaní na predloženie ponuky a v prípade SD a IP má ZSSK právo redukovať navrhované riešenia do takej miery, aby nebola obmedzená čestná hospodárska súťaž.

Postup pri rokovacom konaní so zverejnením v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní umožňuje ZSSK rokovať so záujemcami o predložených základných ponukách, o podmienkach zákazky, najmä o technických, administratívnych a finančných podmienkach. ZSSK je povinná v priebehu rokovania zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými uchádzačmi. Zakazuje sa poskytovať informácie spôsobom, ktorý by zvýhodnil niektorých uchádzačov. ZSSK nesprístupní dôverné informácie, ktoré získala počas rokovania bez súhlasu uchádzača. ZSSK poskytne uchádzačovi, ktorý sa zúčastňuje rokovania, informáciu o jeho priebehu a pokroku najneskôr do 15 dní odo dňa prijatia žiadosti. ZSSK písomne oznámi uchádzačom ukončenie rokovania a vyzve ich na predkladanie konečných ponúk. [8]

2.3 Zadávanie podlimitných zákaziek

2.3.1 Obchodná verejná súťaž

Zabezpečovanie nákupu tovarov a poskytovania služieb a uskutočnenie stavebných prác, ktorých predpokladaná hodnota kalendárneho roka alebo počas trvania zmluvného vzťahu je vyššia ako limit pre prieskum trhu a nižšia ako finančný limit pre nadlimitnú zákazku ZSSK zabezpečuje obchodnou verejnou súťažou (ďalej len „OVS“) podľa § 281 až § 288 Obchodného zákonníka. OVS sa realizuje prostredníctvom softvéru iTENDER. Zverejnenie vyhlásenia OVS overí administrátor zákazky. V OVS môžu byť oslovení aj neregistrovaní dodávatelia zadaním e-mailovej adresy. Na vyhodnotenie návrhov je možné uskutočniť elektronickú aukciu. Prijatie návrhu bude oznámené navrhovateľovi v lehote určenej v podmienkach súťaže a ostatní účastníci OVS budú informovaní, že ich návrh bol odmietnutý. [9]

2.3.2 Prieskum trhu

Zabezpečovanie stavebných prác, ktorých predpokladaná hodnota v priebehu kalendárneho roka alebo počas trvania zmluvného vzťahu nebude vyššia ako limit pre OVS v priebehu jedného roka alebo počas trvania zmluvného vzťahu.

ZSSK realizuje prieskum trhu prioritne prostredníctvom systému iTENDER. Prieskum trhu v systéme iTENDER sa vyhlasuje odoslaním oznámenia o vyhlásení prieskumu trhu.

Na nákup tovaru, poskytovanie služieb a uskutočnenie stavebných prác do prahu nadlimitnej zákazky je možnosť uskutočniť prieskum trhu oslovením len vybraných najmenej troch možných navrhovateľov bez zverejnenia. Prieskum trhu je možné vykonať aj oslovením minimálne troch potenciálnych dodávateľov. [10]

2.3.3 Priamy nákup

Uzavrieť zmluvu, respektíve vyhotoviť objednávku na dodanie tovarov, na poskytnutie služieb alebo na uskutočnenie stavebných prác, ktorých predpokladaná hodnota v priebehu jedného roka alebo počas trvania zmluvného vzťahu je nižšia ako prah nadlimitnej zákazky je možné výnimočne aj bez vyhlásenia OVS, respektíve bez vykonaného prieskumu trhu v nasledovných prípadoch:

- ak predmet obstarávania je preukázateľne dostupný len z jedného zdroja,
- predmet obstarávania je nevyhnutný na urýchlené odstránenie dôsledkov mimoriadnej udalosti
- Ak ide o nákup tovaru za mimoriadne výhodnú cenu, ktorá je nižšia ako trhová cena a je ponúkaná len v určitom krátkom časovom období. [11]

2.4 Proces nákupu v spoločnosti

Prvoradou úlohou spoločnosti je zabezpečenie prevádzkyschopnosti vozidiel. Z toho vyplýva, že kľúčovými zákazkami podniku sú predovšetkým zákazky zamerané na koľajové vozidlá. Okrem nákupu nových typov vozidiel je potrebné zabezpečiť aj ich údržbu a v neposlednom rade údržbu už vlastníacich starších typov vozidiel. Na zabezpečenie údržby a prevádzky vozidiel je potrebné zabezpečiť náhradné diely v dostatočnom predstihu nie len na základe plánovanej údržby ale aj neplánovanej údržby.

Proces nákupu v spoločnosti sa realizuje vo väčšine prípadov cez softvérový aplikačný program na zadávanie zákaziek iTENDER voľne dostupný po bezplatnej registrácii všetkým možným navrhovateľom.

Administrátor zákazky, ktorému bola pridelená konkrétna zákazka zo schváleného plánu obstarávania, vyzve odborový útvar na predloženie špecifikácie v dostatočnom predstihu. Po predložení špecifikácie, administrátor zákazky spracuje návrh na

vyhlásenie obstarávania cez iTENDER (vid'. obr. 2.4) a predloží ho na finálnu kontrolu odborovému útvaru a následne so sprievodnými dokladmi na predstavenstvo spoločnosti. Po schválení, sa zákazka obstarávania vyhlasuje. Vyhlásenie obstarávania sa zadáva dvojkoľovo, pričom prvé kolo je zadávacie kolo, druhé je elektronická aukcia.

Obr. 2.4 Úvodná obrazovka administrátora zákazky v systéme iTENDER

The screenshot shows the iTENDER system administrator interface. At the top, there is a navigation bar with links: MOJE TENDRE +, VSTUP NA PORTÁL PRE VO, KATALÓG FIRIEM +, and MANAŽMENT NÁKUPŮ +. Below this is a section titled 'Zoznam tendrov' (Tender List) with several filter checkboxes: Jednokolový tender, Dvojkoľový/1.kolo, Dvojkoľový/2.kolo, Elektronická aukcia, and Súťažné podklady. The main content is a table of tenders with columns: ID, Názov tendra, Od, do, Druh, and Stav. The table lists several tenders, including 'Podhlavníky pre železničné koľajové vozidlá', 'Údržba a servis klimatizačných zariadení železničných koľajových vozidiel', 'Úprava kompresorov', 'Časti vzduchotechnických mechanizmov železničných koľajových vozidiel - časť 2.', 'Látky poťahové pre železničné koľajové vozidlá', 'Čerpadlá a ich komponenty', 'Kompresory a ich komponenty', and 'Látky poťahové pre železničné koľajové vozidlá (časť 2)'. The 'Stav' column indicates the status of each tender, such as 'Pred publikovaním / Autopublikovanie ÚPF' or 'Koncept'.

ID	Názov tendra	Od	do	Druh	Stav
63324	Podhlavníky pre železničné koľajové vozidlá	2019-2019-02-11-2019-02-02-00	18:00:00	Jednokolový tender	Pred publikovaním / Autopublikovanie ÚPF
63250	Údržba a servis klimatizačných zariadení železničných koľajových vozidiel	03-01-2017 13:01:3017	00:00:00	Dvojkoľový tender / Časť, Prvé kolo	Pred publikovaním / Autopublikovanie ÚPF
45003	Úprava kompresorov				Koncept
64901	Časti vzduchotechnických mechanizmov železničných koľajových vozidiel - časť 2.				Koncept
6011	Látky poťahové pre železničné koľajové vozidlá	01-05-2019 09:05:0019	00:00:00	Dvojkoľový tender / Časť, Prvé kolo	Pred publikovaním / Autopublikovanie ÚPF
2936	Čerpadlá a ich komponenty				Koncept
3627	Kompresory a ich komponenty				Koncept
45304	Látky poťahové pre železničné koľajové vozidlá (časť 2)				Koncept

Zdroj: vlastné spracovanie.

Nedostatky pri obstarávaní jednotlivých zákaziek

Dôvod nedostatku pri obstarávaní jednotlivých zákaziek je časová náročnosť. Obstarávanie akejkoľvek zákazky nad hodnotu 5 000,00 € bez DPH podlieha schvaľovaciemu procesu.

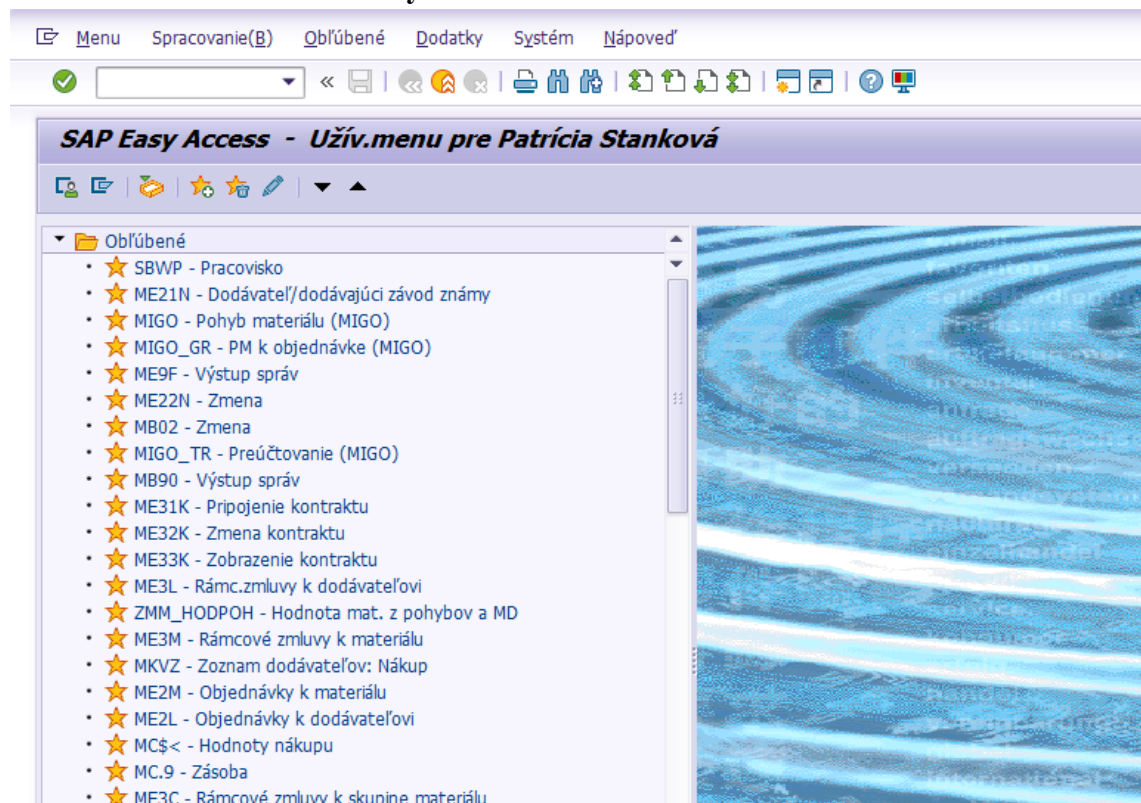
Počet dodávateľov na trhu z dôvodu špecifických tovarov je značne obmedzený.

Možnosť dodávania tovarov alebo služieb pre spoločnosť je podmienené vydaním oprávnenia alebo povolenia v zmysle platnej smernice spoločnosti. V praxi to znamená, že nie každý dodávateľ alebo výrobca je oprávnený dodaním požadovaného predmetu zákazky. Potvrdenie alebo povolenie v spoločnosti vydáva odborový útvar spoločnosti na to špecializovaný. Vydaním potvrdenia alebo povolenia predchádza vnútro podniková preverka toho ktorého dodávateľa alebo výrobcu.

Systém SAP R/3

Železničná spoločnosť využíva na zakladanie kontraktov, vystavovanie objednávok systém SAP R/3. Úvodná stránka systému SAP R/3 tvorí obrázok číslo 2.4.1

Obr. 2.4.1: Úvodná stránka systému SAP R/3

Zdroj: vlastné spracovanie.

Zakladanie kontraktov, ako aj vystavovanie objednávok podlieha vnútro podnikovej smernici. Smernica vymedzuje pojmy pri logistických operáciách, stanovuje postupy na požiadavky pre interných zákazníkov a pri výdaji zásob z jednotlivých skladov

spoločnosti. Presne určuje pravidlá pri evidencii skladových zásob a hospodárenie s nimi.

3 Analýza súčasného stavu v Železničnej spoločnosti

Pomocou analýzy je riešený problém zabezpečenia prevádzkyschopnosti koľajových vozidiel.

Pre spoločnosť sú kľúčovou úlohou zákazky týkajúce sa zabezpečenia prevádzkyschopnosti koľajových vozidiel. Železničná spoločnosť v súčasnosti prevádzkuje osobnú prepravu cestujúcej verejnosti na starších typoch koľajových vozidlách (obrázok 3.1) ako aj na novo zakúpených koľajových vozidlách. (obrázok 3.2).

Nastavenie zadávania zákaziek v súčasnom stave nie je postačujúce. Vznikajú dlhé čakacie doby na chýbajúce diely, ktoré sa často predlžujú obstarávaním. Obstarávací proces je veľmi zdĺhavý, požiadavky sa často riešia až na základe akútnej potreby. Často sa obstarávajú diely, ktoré ostávajú na skladových zásobách bez pohybu. Počet kontraktov založených na základe ukončeného obstarávania je veľmi nízky, chýbajú kľúčové diely v kontraktoch, bez ktorých nie je možné ukončenie opravy konkrétneho vozidla. Obstarávanie je značne obmedzené len na určitú skupinu možných dodávateľov, nakoľko diely nie sú bežne dostupné na trhu. Kľúčové náhradné diely, ktorých dostupnosť na bežnom trhu nie je možná sú vyobrazené na obrázku 3.3 a obrázok 3.4.

Obr. 3.1 Koľajové vozidlo radu 240

Zdroj: vlastné spracovanie.

Obr. 3.2 Koľajové vozidlo radu 861

Zdroj: vlastné spracovanie.

Obr. 3.3 Dvojkolesie na vozidlo radu 263

Zdroj: vlastné spracovanie.

Obr. 3.4 Trakčný motor na vozidlo radu 240

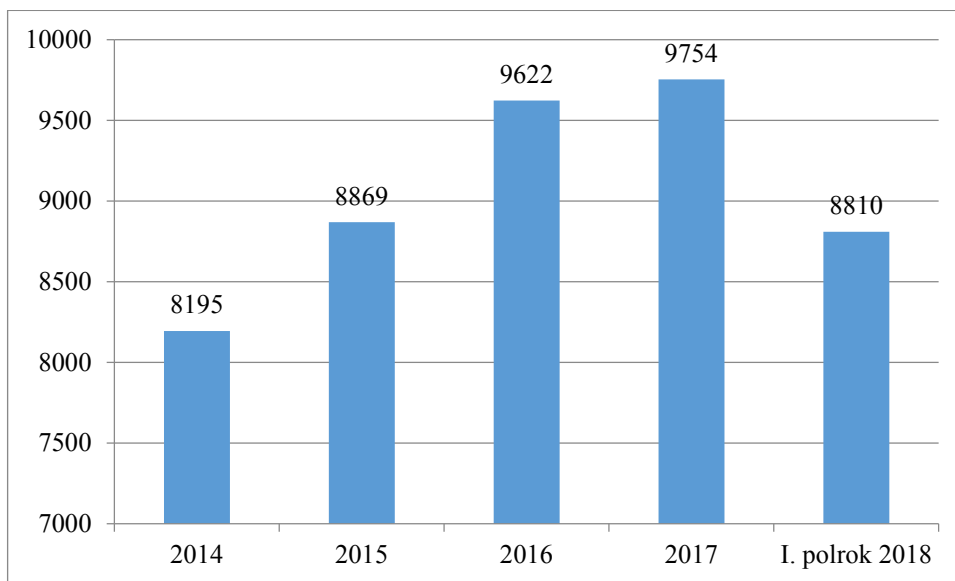

Zdroj: vlastné spracovanie.

3.1 Stav zakontrahovaných položiek v spoločnosti

Informáciu o počte zakontrahovaných položiek v jednotlivých rokoch celkom (vid'.graf 3.1)

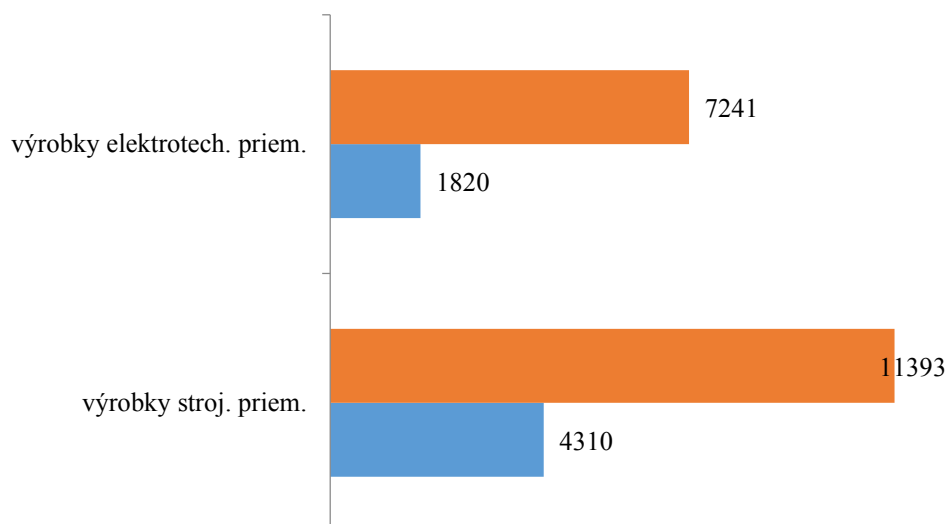
Graf. 3.1 Počet zakontrahovaných položiek v rokoch 2014-2018

Zdroj: vlastné spracovanie.

- V prvom polroku 2018 bolo z celkového počtu aktívnych položiek vybraných kategórii zakontrahovaných 38 % položiek výrobkov strojárenského priemyslu a 25 % položiek výrobkov elektrotechnického priemyslu z celkového počtu aktívnych položiek v danej kategórii položiek. (vid'. graf 3.1.1)

Graf. 3.1.1 Počet zakontrahovaných položiek

Zdroj: vlastné spracovanie.

Nedostatky uvedeného stavu

Hlavným dôvodom uvedeného stavu je zdĺhavý proces obstarávania. V minulosti administrátor zákazky mal možnosť bez schválenia predstavenstvom spoločnosti vyhlásiť zákazku obstarávania do hodnoty 100 000,00 € samostatne, a aj ju bez schválenia ďalších subjektov vyhodnotiť. Obstarávanie v konečnom dôsledku takej zákazky bol z časového hľadiska nižší o minimálne 2 mesiace.

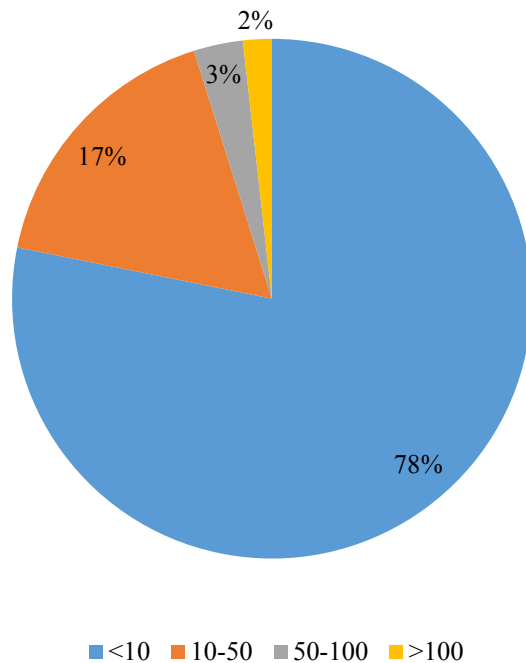
Ďalším dôvodom uvedeného stavu je nedôsledné plánovanie opráv, zlá špecifikácia požadovaného dielu, nekoordinovanie obstarávania s odborovým útvarom, ktorý reálne potrebuje náhradný diel na opravu. Od predloženia požiadavky na zabezpečenie dielu po samotné obstarávanie výsledkom ktorého je založenie platného kontraktu v mnohých prípadoch predstavuje časovú hodnotu 4 mesiace. V prípade, ak sa jedná o diel, ktorého výrobcom je zahraničný výrobca, sa požadovaný diel obstaráva individuálne.

3.2 Rozloženie kontraktov podľa počtu položiek v kontrakte

Až 78 % kontraktov obsahuje menej ako 10 položiek, z toho 52 % kontraktov je len na jednu položku.

Optimálne je vytváranie viacpoložkových objednávok, čo bude možné len v prípade, že budú zakladané kontrakty s viacerými položkami od jedného dodávateľa. Následne je na vystavovateľoch objednávok, aby sumarizovali požiadavky do sumárnych objednávok, ak je to možné a nevystavovali priebežne jednotlivé objednávky s nízkym počtom položiek (organizácia práce – napr. vystavovanie objednávok 2x do týždňa).

Graf. 3.2 Rozloženie kontraktov podľa počtu položiek v kontrakte

Zdroj: vlastné spracovanie.

Nedostatky uvedeného stavu

- Spoločnosť vyhlasuje obstarávanie cez iTENDER, s nastavením vyhodnocovania po položkách. Týmto spôsobom má možnosť zapojiť sa do tendra predložením svojej ponuky viaceru dodávateľov. Výsledkom takéhoto nastavenia obstarávania je viaceru kontraktov, ktoré sa zakladajú v systéme SapR/3 na každého dodávateľa jednotlivo. Ako príklad uvediem, ak vyhlásená zákazka obsahuje 30 položiek a svoju ponuku predloží 20 dodávateľov, celkový počet kontraktov môže dosiahnuť hodnotu 20.
- Podpisovanie objednávok sa riadi v zmysle platnej vnútropodnikovej smernice a je rozdelená podľa celkovej hodnoty. V prípade, ak je vystavená objednávka do 3 000,00 € bez DPH je takáto objednávka podpísaná priamo na konkrétnom

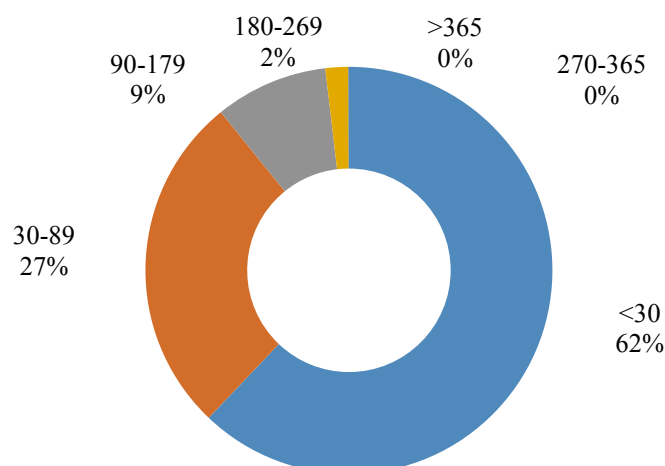
pracovníku, kto objednávku vystavuje. V prípade, ak celková hodnota objednávky je vyššia ako 3 000,00 € bez DPH, objednávka ide na podpis na predstavenstvo spoločnosti, kde podpísanie objednávky v mnohých prípadoch presahuje časovú hodnotu 1 týždeň.

3.3 Rozloženie zakontrahovaných položiek

Polovica náhradných dielov sa vyrába v zahraničí. Z toho prameňa aj veľmi dlhé dodacie lehoty. V niektorých prípadoch požadovaný diel na sprevádzkovanie vozidla už nie je zaradený do výroby. V prípade vzniku takéhoto dielu sa dodacia lehota predlžuje spustením opätovnej výroby podmienenej odobratí väčšieho množstva.

Spoločnosť okrem nákupu nových dielov často požaduje opravu jednotlivých dielov. Elektronické súčasti, kde výrobcom je zahraničný výrobca sa posielajú priamo výrobcovi, kde aj oprava trvá v niektorých prípadoch aj rok. Je nutné opätovné naprogramovanie. Rozdelenie zakontrahovaných položiek podľa dodacej lehoty, pričom graf neobsahuje informáciu o dodacích lehotách nezakontrahovaných položiek, ktoré sa riešia individuálnym obstarávaním. (vid'. graf 3.3)

Graf. 3.3 Rozdelenie zakontrahovaných položiek strojárenského a elektrotechnického priemyslu podľa plánovanej dodacej lehoty

Zdroj: vlastné spracovanie.

Nedostatky uvedeného stavu

Diely od zahraničných dodávateľov – výrobcov nie je možné z dôvodu garancie cenovej ponuky zakontrahovať, nakoľko na zakontrahovanie je potrebná garancia cenovej ponuky minimálne na 1 rok a viac. V prípade vzniku aj keď opakovaného nákupu sa takýto nákup rieši formou individuálneho obstarávania. Uvedený spôsob predlžuje dodaciu lehotu o čas venovaný obstarávaniu.

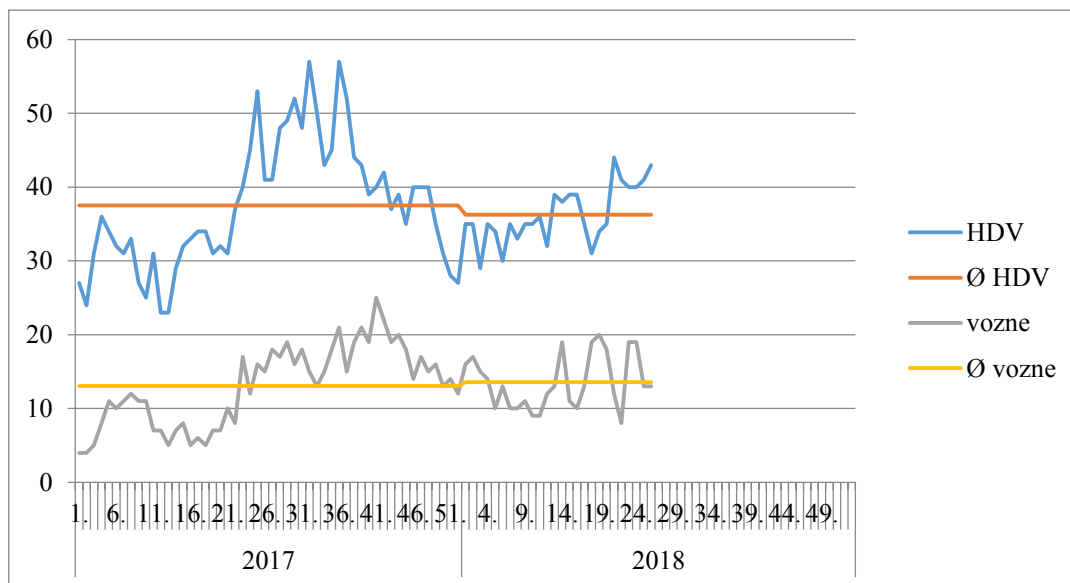
3.4 Vplyv zásobovania na stav vozidiel spoločnosti

Počet odstavených vozidiel vykazovaných sa v priemere mierne zmenil oproti priemeru roku 2017 z 13 ks na 13,5 ks, pričom u HDV tento počet klesol z 37 ks na 36 ks v priemere.(vid'. graf 3.4)

V niektorých prípadoch nie je možné zaobstarať pôvodné náhradné diely a preto je potrebné, aby nové náhrady prešli schválením po vykonanej 6 mesačnej skúšobnej prevádzke.

Pri plánovanej údržbe osobných vozňov je poruchový stav priaznivý z dôvodu prípravy realizovanej v predstihu a tiež sortimentná skladba pre údržbu a opravy osobných vozňov je ďaleko menšia oproti sortimentnej skladbe hnacích dráhových vozidiel.

Graf. 3.4 Vývoj odstavených vozidiel na chýbajúce diely

Zdroj: vlastné spracovanie.

Nedostatky uvedeného stavu

Hlavným nedostatkom uvedeného stavu je nízky počet platných kontraktov. Diely najčastejšie sa používajú pri opravách nie je možné objednať z kontraktu a teda sa riešia až po predložení požiadavky zo strany konečného interného zákazníka.

U starších typov vozidiel, často prichádza k stavu, že požadovaný diel sa už nevyrába a bol nahradený za nový typ - alternatívu. V prípade takého stavu, nie je možné zakúpiť alternatívu, ale je potrebné vzhľadom k bezpečnosti cestujúcej verejnosti uskutočniť skúšobnú prevádzku vozidla s osadenou náhradou minimálne 6 mesiacov. Po ukončení skúšobnej prevádzky a jej vyhodnotení nastáva proces schvaľovania odborovým útvarom na to špecializovaným, výsledkom ktorého je vydaná prevádzková úprava na konkrétny radu vozidla. Po schválení a vydaní prevádzkovej úpravy sa môže schválená alternatíva obstarávať a nakupovať a bezpečne používať pri opravách.

3.5 Stav zabezpečovania zákaziek v spoločnosti

3.5.1 Objektívny dôvod nedostatku náhradných dielov

Spoločnosť vlastní a tým aj prevádzkuje veľký počet typov koľajových vozidiel a tým sa zvyšuje aj potreba veľkého počtu druhov zásob.

V súčasnosti spoločnosť neskladuje všetky komponenty, ktoré sa nachádzajú vo vozidlách. Skladuje len tie, ktoré majú častú potrebu, ktorých výmena je stanovená technickou dokumentáciou, alebo ktoré boli v minulosti požadované

Aktuálna potreba jednotlivých dielov je vyššia ako zásoba, čo má za následok poruchový stav vozidiel.

Potreba náhradných dielov nebola pred poruchou a odstavením vozidla známa. Toto vysvetlenie potvrdzuje fakt, že v roku 2018 bolo založených pre potreby sprevádzkovania vozidiel viac ako 700 nových položiek (viac ako 1 000 položiek za rok 2017). Ide o materiály, ktorých potreba pred tým nebola a nedala sa ani plánovať. Ich nákup bol realizovaný následne, čo malo za následok, že vozidlá boli v poruchovom stave.

3.5.2 Subjektívny dôvod nedostatku náhradných dielov

Subjektívnym dôvodom je hlavne nedostatočná príprava pred plánovanými opravami HDV. V mnohých prípadoch nie sú spracované požiadavky na materiál na plánovanú opravu HDV v dostatočnom predstihu, pričom IS SAP to umožňuje. Toto tvrdenie potvrdzuje graf č. 3.5, ktorý obsahuje informáciu, že poruchový stav hnacích dráhových vozidlách pri plánovaných opravách z dôvodu nedostatku materiálu je cca 29 % a pri neplánovaných opravách cca 16 %. Očakávalo by sa, že pri plánovaných opravách by poruchový stav mal byť výrazne nižší ako pri neplánovaných opravách. Pozitívnym príkladom môže byť poruchový stav osobných vozňov, kde pri plánovaných opravách osobných vozňov je to 6 %.

Podstatný dôvod uvedeného stavu je nedostatočný počet dlhodobých kontraktov.

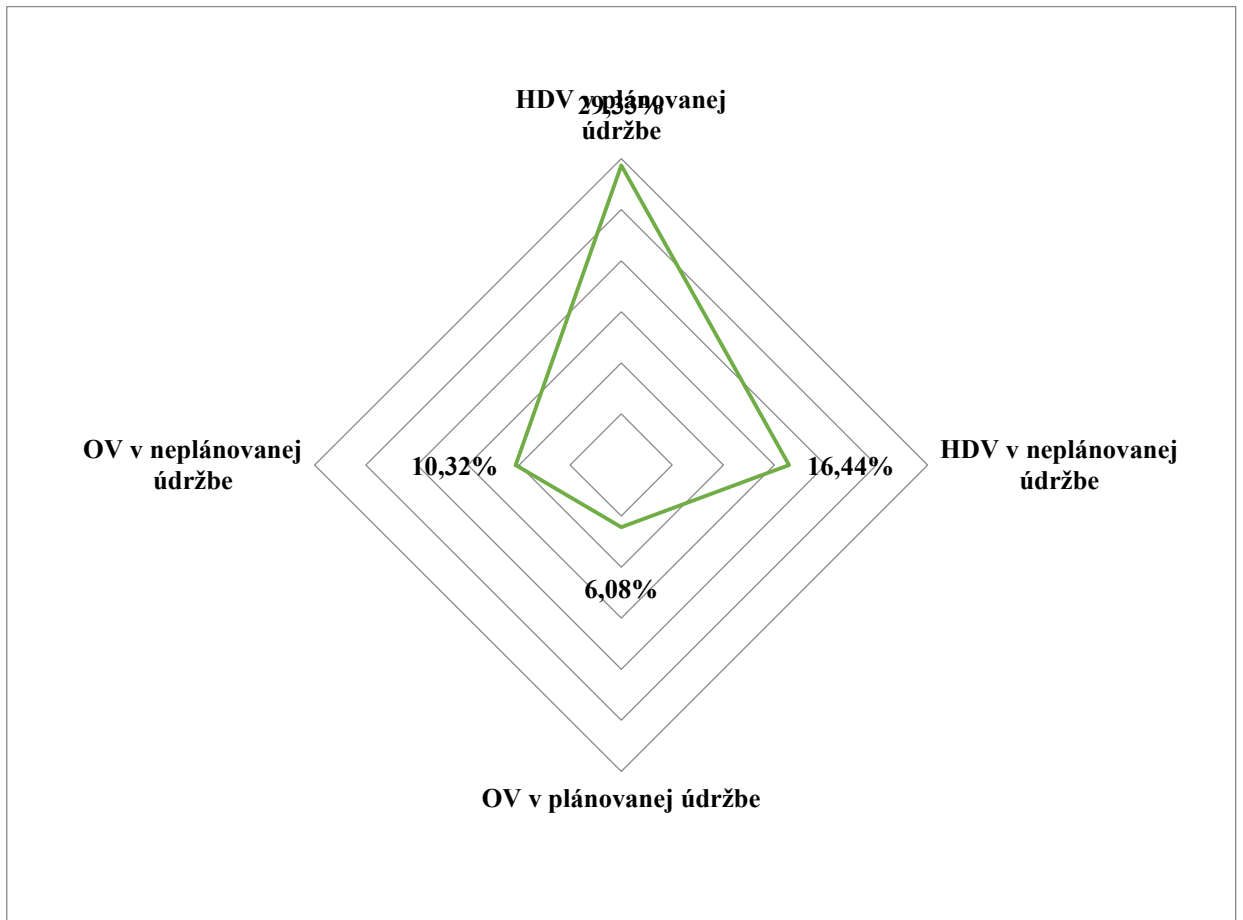
V mnohých prípadoch, aj keď ide o skupinu dielov ktoré spadajú do zákazy s vyššou hodnotou a je známe že uvedená skupina dielov podlieha vyššej forme obstarávania a tým aj možnosť z časového hľadiska založenia kontraktu na dlhší čas sa často z časovej tiesni pristúpi na založenie kontraktu len na nevyhnutne potrebný počet.

Požadovaný sortiment materiálu bol v roku 2018 kontraktmi pokrytý len na 57 %, zvyšných 43 % muselo byť zabezpečované operatívne. Tento operatívny nákup predlžuje obstaranie minimálne o 5 až 10 dní, pričom dodacia lehota náhradných dielov začína plynúť až po zaslaní objednávky.

3.5.3 Percentuálny podiel odstavených vozidiel

Vysoký podiel odstavených HDV z dôvodu nedostatku náhradných dielov v plánovanej údržbe je spôsobený neskorými rezerváciami, resp. postupným dopĺňaním rezervácii o ďalšie položky náhradných dielov a materiálu.

Graf. 3.5. Percentuálny podiel odstavených HDV a OV z dôvodu chýbajúcich dielov v plánovanej a neplánovanej údržbe

Zdroj: vlastné spracovanie.

Graf obsahuje informáciu o percentuálnom podiele odstavených HDV a OV z dôvodu nedostatku materiálu a ND v plánovanej údržbe voči celkovej plánovanej údržbe. Graf tiež obsahuje informáciu o percentuálnom podiele odstavených HDV a OV z dôvodu nedostatku materiálu a ND v neplánovanej údržbe voči celkovej neplánovanej údržbe.

4 Návrh riešenia nedostatkov a aplikácia zlepšenia logistiky zadávania zákaziek do praxe

Návrh 1 - Nákup vozidiel rovnakého typu – radu aké už spoločnosť vlastní

Pri zadávaní zákazky na nákup nových vozidiel sa zamerať na už vlastniace typy – rady vozidiel. Nákupom rovnakých radov sa podstatne zníži potreba nákupu nových typov náhradných dielov. Opätovné obstarávanie dielov, ktoré sa už v spoločnosti nakupovali bude jednoduchšie a hlavne z časového hľadiska kratšie.

Návrh 2 - Nákup vozidiel s počiatočným balíčkom náhradných dielov

Pri zadávaní zákaziek na nákup vozidiel požadovať vytypovanie a následný nákup počiatočného balíčka náhradných dielov. Obdobie, kedy na takéto vozidlá uplynie záručná doba a bude potrebné vykonávať údržbu, plánovanú či neplánovanú opravu vo vlastnej režii bude zabezpečené a nebude spoločnosť nútená pristúpiť k odstaveniu vozidla z prevádzky. Vznikne časový priestor na prípravu zákazky po odobratí všetkých dielov z takéhoto prvotného nákupu počiatočného balíčka a tým aj samotný nákup na ďalšie obdobie.

Návrh 3 - Nákup vozidiel podmienené dodaním podrobného katalógu

Pri každom vozidle v súčasnosti spoločnosť nevlastní podrobný katalóg náhradných dielov. Pri vzniknutej poruche sa často čaká na odčítanie údajov z konkrétneho dielu, nakoľko v katalógu je uvedené len označenie, ktoré má konečný výrobca vozidla. Chýbajú presné údaje od jednotlivých výrobcov jednotlivých komponentov.

Návrh 4 - Zriadenie centrálného skladu

V súčasnosti spoločnosť vlastní po celom Slovensku v priemere 50 skladov. Sklady sú rozmiestnené po jednotlivých regiónoch. Každý jeden sklad si objednáva potrebný tovar pre svojich interných zákazníkov na základe skutočnej potreby. Sklady objednávajú z rovnakých kontraktov. Pri zadávaní zákaziek sa do obstarávania predkladajú jednotlivé miesta skladov a dodávateľ je povinný predložiť ponuku vrátane všetkých nákladov, to znamená aj dopravu. Z praxe je známe, že do jednotkových cien si započítavajú dopravu najvyššiu možnú, teda do miesta najvzdialenejšieho od centrály svojej spoločnosti, respektíve skladu. Týmto spôsobom spoločnosť nakupuje predražené tovary o dopravné náklady. Zriadením centrálného skladu sa zníži jednotková cena jednotlivých tovarov o dopravné náklady. Ďalším plusom bude objednanie väčšieho množstiev v prípade ktorého je možnosť získanie množstevnej zľavy hlavne od zahraničných výrobcov.

V súčasnosti ZSSK prevádzkuje 50 skladov. Priestory, v ktorých sa nachádzajú jednotlivé sklady, neboli projektované ako skladové priestory, čo značne znemožňuje poskytovanie služieb. Často krát boli pre zásobovanie vyhradené bývalé priestory, ktoré boli určené na iné účely. Z uvedeného dôvodu nie je možné využívať manipulačnú techniku (značná strata času zamestnancov). Zlepšenie stavu služieb interným zákazníkom je možné očakávať len po zainvestovaní do nových skladových priestorov.

Obr. 4.1 Aktuálny stav skladových priestorov

Zdroj: vlastné spracovanie.

Obr. 4.1.1 Aktuálny stav skladových priestorov

Zdroj: vlastné spracovanie.

Návrh 5 - Stanovenie potreby konkrétnych tovarov v dostatočnom predstihu

Dôsledné nastavenie štandardných zásob na jednotlivé sklady podľa predchádzajúceho obdobia. V súčasnosti sa štandardné zásoby nastavujú neefektívne, často sú v nich uvedené diely, u ktorých nie je potrebné ich dlhodobé skladovanie. Jedná sa o diely voľne dostupné.

Optimalizovať dobu obratu zásob, k čomu môže dopomôcť aj systém MRP (plánovanie potreby materiálu). Systém na základe požiadaviek (rezervácii) a objednávacích hladín navrhuje, čo kedy objednať, pričom zohľadňuje plánované dodacie lehoty a ostatné dodacie podmienky.

Návrh 6 - Dostatočné plánovanie jednotlivých činností

O prevádzke každého jedného vozidla spoločnosti sa vedú záznamy o prevádzke a oprave. Z takého záznamu je zrejmé, kedy by malo ísť vozidlo na pravidelnú údržbu. Zodpovedným plánovaním opráv vozidiel v minimálnom predstihu 6 mesiacov sa predíde odstaveniu vozidla z prevádzky, zrýchli sa jeho oprava a následné zaradenie do prevádzky.

Návrh 7 - Zakontrahovanie najčastejšie sa používaných dielov

Zodpovedným pristupovaním nastaveniu štandardom na jednotlivé sklady našej spoločnosti a tým aj podkladom pre vyhlásenie obstarávania jednotlivých zákaziek sa pokryje značné množstvo dielov do kontraktov. Zakontrahovaním čo najväčšieho počtu tovarov sa zamedzí rastu cien. V súčasnosti má dodávateľ priestor na možnosť hýbať s cenou často krát až neprimerane.

Možným riešením dlhej dodacej lehoty je uzatváranie zmlúv o dlhodobej spolupráci s dodávateľmi, v ktorej by sa časť skladovania náhradných dielov (významných náhradných dielov) s dlhou dodacou lehotou preniesla na dodávateľa náhradného dielu.

Vyhlasovaním zákaziek v predstihu, ešte pred ukončením predchádzajúcej zmluvy alebo kontraktu nevznikne medzera pri objednávaní na sklady spoločnosti.

Záver

Cieľom bakalárskej práce bol návrh na optimalizáciu procesu zákaziek v Železničnej spoločnosti. Na zhodnotenie celkového stavu boli použité vlastné skúsenosti v danej oblasti. Boli vysvetlené jednotlivé úkony, ktoré sa vykonávajú v procese zadávania zákaziek v spoločnosti.

V prvej kapitole bakalárskej práce boli vymedzené základné pojmy teórie zadávania zákaziek v spoločnosti. Bol priblížený spôsob spracovania plánu obstarávania v spoločnosti, tvorba zákaziek spolu s výpočtom predpokladanej hodnoty zákazky. Boli uvedené najčastejšie nedostatky pri realizácii verejného obstarávania

V druhej kapitole boli bližšie špecifikované jednotlivé typy obstarávania, ktoré sa používajú v spoločnosti a taktiež bol priblížený proces nákupu v spoločnosti.

Tretia kapitola bakalárskej práce analyzuje súčasný stav v Železničnej spoločnosti v oblasti zadávania zákaziek potrebných na prevádzkovanie vlastných koľajových vozidiel. Približuje aktuálny stav zakontrahovaných dielov, rozloženie kontraktov podľa počtu položiek v jednotlivých kontraktoch, poukazuje na nedostatky, dôsledkom čoho sú chýbajúce diely na opravu vozidiel, čo zapríčiňuje ich poruchovosť a následné vyradenie z prevádzky. Vyčísluje percentuálny podiel odstavených vozidiel.

Štvrtá kapitola sa zaoberá návrhmi na zlepšenie zadávania zákaziek, poukazuje na optimálne nastavenie štandardných zásob spoločnosti, navrhuje možnosť zriadenia centrálného skladu a tým možnosť zníženia nákladov vynaložených pri samotnom nákupe na sklady.

Podľa môjho názoru jednotlivé úlohy bakalárskej práce boli splnené. Pre mňa osobne najväčším prínosom bola možnosť z vlastnej skúsenosti poukázať na zadávanie zákaziek v spoločnosti, mala som možnosť si naštudovať rôzne odborné študijné materiály a svoje nové vedomosti nadobudnuté počas tvorby bakalárskej práce použiť zatiaľ v teoretickej časti.

Súpis bibliografických citácií

[1] Zákon 343/2015 Z. z. (o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov) § 6, dostupné tiež na uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/zakon-o-verejnom-obstaravani

[2] Zákon 343/2015 Z. z. (o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov) § 6, dostupné tiež na uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/zakon-o-verejnom-obstaravani

[3] Príručka k Spoločnému slovníku obstarávania (CPV), dostupné tiež na simap.ted.europa.eu/sk/cpv

[4] Zákon 343/2015 Z. z. (o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov) § 6, dostupné tiež na uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/zakon-o-verejnom-obstaravani

[5] Slovenská inovačná a energetická agentúra. Príručka k procesu verejného obstarávania. Bratislava verzia 4.2, strana 11

[6] Slovenská inovačná a energetická agentúra. Príručka k procesu verejného obstarávania. Bratislava verzia 4.2, strana 49

[7] Zákon č. 343/2015 Z. z. Zákon o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dostupné tiež na uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/zakon-o-verejnom-obstaravani

[8] Zákon č. 343/2015 Z. z. Zákon o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dostupné tiež na uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/zakon-o-verejnom-obstaravani

[9] Obchodný zákonník podľa § 281 až § 288

[10] Zákon č. 343/2015 Z. z. Zákon o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

[11] Zákon č. 343/2015 Z. z. Zákon o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zoznam skratiek a značiek

AVO	Administrátor verejného obstarávania
CPV	Spoločný slovník obstarávania (CPV)/UVO
DPH	Daň z pridanej hodnoty
HDV	Hnacie dráhové vozidlo
iTENDER	softvérový aplikačný program na zadávanie zákaziek
ND	náhradný diel
NFP	Nenávratný finančný príspevok
OV	Osobný vozeň
OVS	Obchodná verejná súťaž
OU	odborový útvar
PHZ	predpokladaná hodnota zákazky
VO	Verejné obstarávanie
ZsNH	Zákazky s nízkou hodnotou podľa § 117 ZVO
ZSSK	Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.
ZVO	Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Terminológia

Kontrakt	uzatvorený obchod z víťazným navrhovateľom
Položka	jednotlivý tovar založený v účtovnom systéme
Rezervácia	zakladanie požiadaviek interných zákazníkov v účtovnom systéme
Smernica	vnútro podnikové usmernenie

Zoznam ilustrácií a tabuliek

Zoznam grafov

Graf. 3.1 Počet zakontrahovaných položiek v rokoch 2014-2018

Graf. 3.1.1 Počet zakontrahovaných položiek

Graf. 3.2 Rozloženie kontraktov podľa počtu položiek v kontrakte

Graf. 3.3 Rozdelenie zakontrahovaných položiek strojárenského a elektrotechnického priemyslu podľa plánovanej dodacej lehoty

Graf. 3.4 Vývoj odstavených vozidiel na chýbajúce diely

Graf. 3.5. Percentuálny podiel odstavených HDV a OV z dôvodu chýbajúcich dielov v plánovanej a neplánovanej údržbe

Zoznam obrázkov

Obr. 2.4 Úvodná obrazovka administrátora zákazky v systéme iTENDER

Obr. 2.4.1: Úvodná stránka systému SAP R/3

Obr. 3.1 Koľajové vozidlo radu 240

Obr. 3.2 Koľajové vozidlo radu 861

Obr. 3.3 Dvojkolesie na vozidlo radu 263

Obr. 3.4 Trakčný motor na vozidlo radu 240

Obr. 4.1 Aktuálny stav skladových priestorov

Obr. 4.1.1 Aktuálny stav skladových priestorov

Zoznam tabuliek

Tab.1.1 Nadlimitný, podlimitný, ZsNH postup závislí od PHZ a od pomeru spolufinancovania

Autorka (vypracovala)	Patricia Stanková
Název BP	Logistika verejných zákaziek s aplikáciou na železničnú dopravu
Studijní obor	Dopravná logistika
Rok obhajoby BP	2019
Počet stran	37
Počet príloh	
Vedoucí BP	Doc. Ing. Michal Balog, CSc.
Anotace	Témou bakalárskej práce je analýza obstarávania a jej význam a dopad v spoločnosti. Objasnená je charakteristika metodika analýzy procesu zákaziek, obstarávanie a jeho význam v spoločnosti, všetky činnosti súvisiace s procesom obstarávania a analýza obstarávania. Cieľ bakalárskej práce je zameraný na návrhy zlepšenia logistiky obstarávania s aplikáciou na železničnú dopravu a aplikovanie zlepšenia logistiky obstarávania do praxe.
Klíčová slova	zákazky, logistika, obstarávanie, analýzy
Místo uložení	ITC (knihovna) Vysoké školy logistiky v Přerově
Signatura	